

Spørgsmaals Behandling i Statsraadet i min Tid og det, som nu den høitærede Finantsminister har udtalt. Jeg var ikke indtraadt som Medlem af Statsraadet i Maret 1839, da der, efter hvad han berørte, blev gjort Forestilling, hvorved der blev andraget paa, at de Landbranderier, der da skulde indføres, skulde bestaaes efter Driftsplan. Derimod var jeg i 1843 Medlem af Geheimestatsraadet, og da erindrer jeg, som jeg bemærkede, at det fra Generaltoldkammerets Side blev antydet, at det ansaae Beskatning efter Driftsplan for den fuldkomneste og det, som man med Tiden maatte komme til. Men den høitærede Finantsminister erindrer ogsaa, at der ikke derom blev gjort nogen Indstilling, og det var det, jeg blot bemærkede, at der ikke fandt nogen Indstilling Sted, og at Spørgsmaalet ikke kom til Bøtoring. At der ogsaa senere ved en anden Leilighed er blevet berørt fra Generaltoldkammerets Side det Fortrinlige, som var i Beskatning efter Driftsplan, erindrer jeg ogsaa; men jeg troer ikke, at der var gjort nogen Indstilling, der kunde være Gjenstand for nogen Bøtoring. Skjøndt det i sig selv er en temmelig ligegyldig Sag, kan jeg ikke undlade endnu at gjøre en Bemærkning i Anledning af hvad den høitagtede Finantsminister udtalte angaaende dem, der havde benyttet den dobbelte Beskatningsmaade, hvortil Loven af 7de Februar 1851 giver Afgang, paa en Maade, som var til deres Fordeel og Statskassens Skade. Jeg anseer den Fremgangsmaade, der i saa Henseende er brugt, for at være ikke alene ustraffelig, men den forekommer mig ogsaa at være ulastelig; thi, naar Staten foreskriver flere forskellige Beskatningsmaader, saa er det netop derved overladt til Bedkommende at benytte sig af den, som de efter den Maade, hvorpaa de have indrettet deres Forhold, finde fordeeligst, og man kan i Særdeleshed, hvor der er Spørgsmaal om Næringsdrift, saameget mindre fortænke den Enkelte i, at han benytter den fordeeligste, fordi han kan gjøre Regning paa, at de øvrige Næringsbrugere, hvormed han maa konkurrere, for en stor Deel ville benytte sig deraf, og han altsaa vilde komme tilforn i Concurrencen, ja, maaskee standes i sin Næringsvei, dersom

han ikke benyttede det. Jeg fandt derfor ikke heller i sin Tid, da der var Tale om den Manoeuvre, der var brugt i den Periode, der dannede Overgangen, da Kjøbstadconsumtionen endnu bestod, for at benytte denne korte Tid saaledes, at man blev fri for Consumtionen, at der var noget Daddelværdigt deri, uagtet den ved visse Leiligheder blev udført paa en temmelig smaalig Maade. Det er Noget, der finder Sted ved mangfoldige andre Leiligheder, at man indretter sine Forhold saaledes, at Statter og Afgifter ikke ramme saameget, som det ellers var muligt. Det er Tilfældet med mangfoldige indirecte Statter. Enhver indretter for Exempel sine Handlinger saaledes, at han slipper saa let som muligt fra Stempelpapirsafgiften, fra Netsgebyrer og de dermed forbundne Afgifter, i Særdeleshed for de betydelige Afgifter, som i visse Tilfælde ere forbundne med Skiftehold. Derefter indrette Folk sig, og, naar Handlingerne i sig ere lovlige, kan man ikke fortænke dem deri, og jeg veed, at de meest loyale Folk, naar der er Spørgsmaal om, hvorledes de skulle indrette sig eller give Andre Raad desangaaende, saa overveie, hvilket der er det Fordeeligste for Bedkommende, og gjøre sig derved ingen Strupler. Det er kun en naturlig Usfuldkommenhed ved Love, at der kan være Leilighed til at undgaae en Beskatning der, hvor der kunde være Anledning til at beskatte den Bedkommende; det er en Usfuldkommenhed, som stundom ikke kan afhjælpes, og, hvor den kan afhjælpes ved en Lovforandring, der er det Lovgivningens Sag at gjøre det, saaledes som nu Regjeringen søger ved den forelagte Lov; men det forekommer mig ikke, at der er Noget at lægge den Enkelte tillast, som har benyttet sig af den Leilighed, Loven har givet, da han jo virkelig har opfyldt Loven ved at yde Stat efter et af de Alternativer, som Loven har foreskrevet.

H. P. Hansen: Naar det af den høitærede Finantsminister er blevet bemærket, at Loven af 7de Februar 1851 allerede indeholder de 2 Alternativer for Afgiftsberegningen, saa forholder det sig vel ganske rigtigt, men jeg skal dog tillade mig at gjøre opmærksom paa, at det ene af disse Alternativer kom først ind i denne Lovgivning ved Behandlingen paa